

SAMEN is van iedereen!

Elkaar sterker maken

Samenlevingsakkoord 2022 - 2026

gemeente Hilvarenbeek

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Onze zes uitgangspunten.....	3
Fijn leven en wonen.....	4
Omkijken naar elkaar.....	7
In actie voor het klimaat.....	10
Een bedrijvige gemeente.....	12
Een veilige gemeente.....	14
Modern bestuur, invloedrijke inwoners.....	16
Duurzaam, financieel evenwicht.....	18
Tot slot.....	20

‘SAMEN is van iedereen’

Elkaar sterker maken

Veranderingen om ons heen

In de afgelopen jaren kwam er behoorlijk wat op ons af. Corona had niet alleen gevolgen voor onze gezondheid en hoe we samenleven. Ook de effecten op de wereldeconomie waren merkbaar, tot in de bouwmarkt om de hoek. De crisis heeft de tweedeling tussen arm en rijk vergroot. Door de oorlog in Oekraïne stijgen opnieuw de prijzen en komen mensen in nood onze kant op. De klimaatcrisis komt steeds nadrukkelijker op ons af. Het blijft niet meer bij cijfers en mooie diagrammen op tv. Extreme droogte, zware regenval en dus overstromingen volgen elkaar op en dat ondervinden we soms letterlijk in ons dagelijks leven. Deze ontwikkelingen op wereldniveau leiden tot onzekere vooruitzichten voor onze inwoners en voor ons als gemeente. In toenemende mate zijn we afhankelijk van elkaar om deze grote uitdagingen het hoofd te bieden.

We zien ook kansen

Corona wierp een nieuwe blik op gezondheid en solidariteit. Rekening houden met elkaar, er zijn voor elkaar en samen in actie komen voor anderen. Gezondheid is meer dan gezond eten en genoeg bewegen. Het is meer dan dagelijks je stappenteller bijhouden. Door het vele thuiswerken zijn we ons ook bewuster geworden van onze leefomgeving. Hoe mooi groen onze gemeente is en hoe die bijdraagt aan je gezond en gelukkig voelen. Hoe je omgeving ook bijdraagt aan ontmoeting, aan contact met elkaar. De kracht van samen in een groene gemeente waar jong en oud fijn kunnen leven. Daar ligt de sleutel om verder te gaan met vernieuwen. Van gezond en gelukkig opgroeien tot gezond en gelukkig oud worden in een fijne leefomgeving. Met kansen voor iedereen en met en voor elkaar. Iedereen telt mee en iedereen doet mee.

Samen meedenken, meedoen en mee besluiten

Hilvarenbeek kent veel actieve inwoners en ondernemers die mee willen doen. Ieders inbreng kan van waarde zijn. Die kans willen we met dit samenlevingsakkoord waarmaken. Dat betekent dat we nieuwe paden gaan bewandelen om tot besluiten te komen. Dat we met onze inwoners in gesprek gaan over de onderwerpen die ertoe doen. En dat we verkennen, uitproberen, met elkaar ervaren en vooral ook leren.

Politiek is niet alleen voorbehouden aan de fracties in de gemeenteraad die met elkaar debatteren in de raadzaal. Politiek is ook met elkaar in gesprek gaan, luisterend met een open oor samen tot nieuwe oplossingen komen. Met dit samenlevingsakkoord willen we een zinvolle bijdrage van iedereen mogelijk maken.

Samen is van iedereen!

Fractie HOI Werkt

Onze zes uitgangspunten

1

We zoeken de samenwerking op

We betrekken inwoners eerder, meer en beter bij besluiten. Initiatieven uit de samenleving stimuleren we. En samen met inwoners werken we aan oplossingen. Het spreekt vanzelf dat we ook binnen de gemeenteraad de samenwerking zoeken. Met respect voor elkaars mening zoeken we naar wat ons bindt in plaats van wat ons verdeelt.

2

We kijken eerst naar de mens en pas daarna naar de regels

Als het nodig is, passen we maatwerk toe. We denken in kansen. We onderzoeken wat mogelijk is en durven uitzonderingen te maken.

3

Inwoners en ondernemers geven zelf vorm aan hun leef- en werkomgeving

Zij zijn zelf aan zet als het gaat om hun welzijn en helpen anderen waar dat nodig is. Lukt dit niet zelfstandig? Of met hulp van elkaar? Dan is de gemeente er om te zorgen dat het wél lukt om te blijven meedoen.

4

Nieuwe ontwikkelingen zijn kleinschalig

Zodat ze passen in de omgeving. En het dorpse karakter van alle kernen bewaard blijft.

5

Duurzaamheid is de rode draad in dit samenlevingsakkoord

We werken met respect voor het verleden aan duurzame oplossingen voor de toekomst. Met duurzame oplossingen bedoelen we oplossingen die houdbaar zijn voor de toekomst. Dat gaat niet alleen over de fysieke leefwereld. Het gaat ook over het sociale beleid.

6

We hebben respect en dragen zorg voor de natuur en het milieu

We streven naar een gezonde en groene leefomgeving waarin de biodiversiteit niet achteruit, maar vooral vooruit gaat. En de energietransitie meer vorm gaat krijgen.

Wij staan voor

een schone, groene en duurzame leefomgeving. Met nieuwe woningen, andere woonvormen en een gevarieerd woningaanbod. Met leefbare en levendige kernen en een goede bereikbaarheid.

Er liggen plannen klaar voor de bouw van zo'n 500 woningen. We willen er de vaart inhouden. En ook bouwplannen voor de toekomst maken. Dat is ook nodig. De druk op de woningmarkt is ongekend hoog. Tegelijkertijd is het - meer dan ooit - belangrijk om aan te sluiten bij de woonbehoefte van inwoners. Zo kunnen we zorgen dat zoveel mogelijk jongeren en ouderen in onze gemeente kunnen blijven wonen. En dat de doorstroming in de woningmarkt op gang komt. In nieuwe bouwplannen, in de kernen en in het buitengebied willen we veel groen en natuur. Een mooie en groene omgeving draagt bij aan de gezondheid, het welzijn en het geluk van onze inwoners.

Daarom

... bouwen we in hoog tempo betaalbare woningen die aansluiten op de woonbehoefte

Voor iedere kern liggen er - één of meer - plannen op de plank. Waar dat kan, creëren we mogelijkheden voor collectieve bouwinitiatieven. We vinden het belangrijk dat nieuwbouwwoningen terechtkomen bij woningzoekenden en niet in handen komen van beleggers. Daarom voeren we een zelfbewoningsplicht voor nieuwbouwwoningen in. Om aan te sluiten op de woonbehoefte bieden we ook ruimte aan andere woonvormen. Anders bouwen biedt meer mogelijkheden. Tijdelijke woningen - flexwoningen of tiny houses - zien we als een snelle oplossing voor het woningtekort. Net zoals het splitsen van woningen. Ook zien we kansen in 'VAB-buurtschappen'; woningen op een voormalige agrarische bedrijfslocatie.

We vragen het college te onderzoeken welke locaties binnen en buiten de bebouwde kom geschikt zijn voor uitbreiding van woningbouw. We gaan zorgvuldig om met ruimte, zoeken de balans tussen natuur en bebouwing, en bouwen natuurinclusief.

We starten initiatieven op voor middenhuur. Zo mogelijk met lokale of regionale investeerders die het belang van lokale huisvesting primair stellen.

... zorgen we voor meer groen en herstel van biodiversiteit

We planten meer bomen. Elke gekapte boom vervangen we door minimaal één andere boom. We stimuleren biodiversiteit in kwalitatieve en kwantitatieve zin. Bijvoorbeeld door meer groen en biodiverse perken in de bebouwde kom. Natuur en biodiversiteit zijn voor Hilvarenbeek erg belangrijk. Schone lucht, water en bodem zijn belangrijk voor een gezond leven. Ook in nieuwe wijken voegen we natuur toe en hebben we aandacht voor het milieu door natuurinclusief en energieneutraal te bouwen.

... zetten we ons in voor het behoud van zandpaden

We moeten zuinig zijn op onze zandpaden en bermen. Ze bieden leefruimte aan vogels, kleine zoogdieren, insecten, bloemen en planten. We beschermen cultuurhistorisch waardevolle zandpaden en zetten ons in voor een verantwoord en gifvrij bermbeheer langs de paden.

... houden we de open groene ruimtes rondom onze kernen in stand

We zijn zuinig op onze mooie omgeving. Groen en natuur zijn belangrijk voor de gezondheid van onze inwoners. Ook voor toerisme en recreatie heeft het een grote economische waarde. We verbinden de kernen met wandelpaden zodat inwoners en toeristen kunnen genieten van de natuur in het buitengebied. Meer versterking van het buitengebied willen we voorkomen.

... hebben we oog voor de voorzieningen in onze (kleine) kernen

Ook in de kleine kernen moeten sportvoorzieningen zijn - en blijven - die voor iedereen toegankelijk en betaalbaar zijn. Sportvoorzieningen zijn belangrijk om gezond op te groeien en gezond oud(er) te worden. En ze dragen bij aan de leefbaarheid en de gezamenlijke zin.

De afgelopen jaren hebben we fors geïnvesteerd in samenwijdsscholen in Biest-Houtakker, Hilvarenbeek, Diessen en Esbeek. De scholen in Haghorst en Doelakkers zijn dringend toe aan vernieuwing en zijn nu aan de beurt. Hilvarenbeek, Diessen, Biest-Houtakker en Esbeek hebben een ontmoetingscentrum. We zetten ons ervoor in dat ook het Hart van Haghorst een ontmoetingscentrum krijgt. En we gaan in gesprek om Hercules klaar te maken voor de toekomst. Dat willen we ook voor The Box. Samen met de jongeren die The Box bezoeken, willen we van het jongeren centrum een aantrekkelijke ontmoetingsplek maken waar veel jongeren zich thuis voelen. We willen ook andere ontmoetingsplaatsen realiseren. Zoals bijvoorbeeld een trimbaan of hondenspeelweide. Of een Biks outdoor sportpark (met fitnessstoestellen in de openbare ruimte).

Buiten spelen en chillen is belangrijk voor jongeren. Vooral voor de wat oudere jongeren zijn er te weinig plekken om samen te komen. We willen samen met de jongeren onderzoeken welke plek hiervoor geschikt kan zijn.

... versterken we het dorpshart van elk kern

In elke kern liggen plannen klaar om het dorpshart mooier of veiliger te maken. Zo ligt er in Esbeek het plan de dorpsentree te verfraaien en de oude Mostaert te herstellen. Kansen om het dorpshart te verfraaien zien we ook in Biest-Houtakker en Baarschot. In Diessen willen we de omgeving van de Eenhoorn verbinden met het gebied van Zijthorst tot Gildeweide. En voor Hilvarenbeek werken we verder aan het uitvoeringsplan van de Centrumvisie.

... zorgen we voor goed bereikbare kernen

Daarom ondersteunen we initiatieven zoals Flexbus Hilvarenbeek. Dat is kleinschalig vervoer op maat. Het biedt de mogelijkheid om te verbinden en te ontmoeten en kan daarmee eenzaamheid voorkomen.

... stellen we een breed gedragen woonzorgvisie op

In de woonzorgvisie geven we een overzicht van de huidige situatie. We maken daarin een analyse van de huidige situatie afgezet tegen toekomstige ontwikkelingen. En we nemen een overzicht op van concrete maatregelen.

... leggen we het toekomstbeeld voor onze gemeente vast in een brede omgevingsvisie

Een omgevingsvisie opstellen is een verplichting uit de Omgevingswet. Wij zien het liever als een kans. Een kans om het toekomstbeeld voor Hilvarenbeek vast te leggen. En om daar vervolgens op te kunnen sturen. Waar bouwen we woningen? Waar is ruimte voor nieuwe bedrijven? Op welke plekken willen we behouden wat we nu hebben?

Bij het opstellen van deze brede omgevingsvisie betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. In het 'speelveld van belangen' die soms botsen, zullen we gezamenlijk keuzes moeten maken. Keuzes die zorgen voor een balans en bovendien duurzaam zijn. Zodat ze niet alleen voor de komende jaren maar ook voor de langere termijn houdbaar zijn. Wat ons betreft hanteren we daarbij de kernwaarden uit de Toekomstvisie HLVRNBK 2030: kwaliteit, samenwerking, gemeenschapszin, eigen verantwoordelijkheid en kleinschaligheid. Deze kernwaarden kozen onze inwoners ruim tien jaar geleden en zijn nog altijd merkbaar aanwezig in onze samenleving.

Omkijken naar elkaar

Wij staan voor

een samenleving waar iedereen ertoe doet en iedereen mag meedoen

We ondersteunen inwoners die het niet op eigen kracht redden. Daarbij kijken we naar wat mensen wél kunnen. We stimuleren hun talenten. En we kijken of de directe omgeving van mensen hulp kan bieden.

We hebben extra aandacht voor kinderen, jongeren en jongvolwassenen. We vinden het belangrijk dat kinderen een kansrijke start kunnen maken. Inwoners voor wie kansen niet vanzelfsprekend zijn, bieden we gerichte ondersteuning. Dat geldt ook voor inwoners die moeten rondkomen van een minimum-inkomen en nieuwkomers in onze gemeente.

Daarom

... investeren we in onze dorps- en buurtondersteuners, mantelzorgers en vrijwilligers

Dorpsondersteuners zijn belangrijk bij het signaleren en aanbieden van ondersteuning. Zij zien wat er speelt. Zij kunnen mensen samenbrengen en tot nieuwe, passende oplossingen komen. Daarbij willen we ook buurtondersteuners, mantelzorgers, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen, onafhankelijke cliëntondersteuners en zorgaanbieders betrekken. Samen bekijken we hoe we de tekorten in de thuiszorg kunnen oplossen. Zodat inwoners ondersteuning krijgen als ze die nodig hebben.

... gaan we aan de slag met positief ouderenbeleid

De toenemende vergrijzing brengt nieuwe en andere uitdagingen met zich mee. Onder meer op het gebied van zorg en huisvesting. Bij positief ouderenbeleid gaan we uit van wat mensen wel kunnen in plaats van wat ze niet (meer) kunnen. We kijken ook naar de mogelijkheden van technologie. Bijvoorbeeld om mensen langer zelfstandig te laten wonen. Samen met zorgverzekeraars en zorgkantoren onderzoeken we of de zorgkosten naar beneden kunnen door op tijd maatregelen te nemen en daarin te investeren.

... voorkomen we inzet van dure specialistische hulp als er alternatieven zijn

Veel problemen waarmee mensen zich melden, kunnen worden opgelost met eenvoudige middelen. Of kunnen we voorkomen door op tijd maatregelen te nemen. Eventueel met hulp uit hun omgeving. We kunnen hier nog stappen maken door de verbinding tussen mensen te versterken. Bijvoorbeeld door te zorgen voor nieuwe plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. En door mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen. En op te leiden als ze daar behoefte aan hebben.

Hebben mensen toch specialistische hulp nodig, dan streven we naar kortdurende inzet. Om - waar mogelijk - weer terug te gaan naar ondersteuning in het gewone leven, zo dicht mogelijk bij mensen zelf. Waar dat kan, combineren we dat met gebruik van bestaande gemeenschappelijke voorzieningen waar geen indicatie voor nodig is.

... zetten we de lijn van positief jeugdbeleid door

Bij positief jeugdbeleid gaan we uit van kansen en talenten van jongeren. We stimuleren jongeren om mee te doen in de samenleving. Bijvoorbeeld in sportclubs en muziek- en theaterverenigingen. We nodigen jongeren uit en ondersteunen ze om invloed uit te oefenen op beleid dat over hun omgeving en activiteiten gaat. We zetten professionele jongerenwerkers in zodat jongeren op een makkelijke en laagdrempelige manier hulp kunnen vragen. Jongerenwerkers signaleren, roepen op tijd hulp in en kunnen daarmee een langdurig en kostbaar hulptraject voorkomen. Zo verdient positief jeugdbeleid zichzelf terug.

... blijven we investeren in het lokale scheidingsloket

Als mensen uit elkaar gaan, komt er veel op hen af. En op hun kinderen. Met het scheidingsloket bieden we ouders en kinderen - en hun sociale netwerk - een aanspreekpunt. Ze kunnen hier terecht voor informatie. Bovendien zorgt het scheidingsloket voor verbinding met lokale en regionale partners zoals dorpsondersteuners, GGD, onderwijs, kinderopvang, huisartsen, jongerenwerk en jeugdzorg.

... willen we eenzaamheid tegengaan

Dorps- en buurtondersteuners hebben hierbij een signalerende rol. Ook denken we aan laagdrempelige ontmoetingsplaatsen als een wijkcirkel. In een wijkcirkel wonen mensen op zichzelf maar zijn ze wel verbonden met elkaar. En maken ze gebruik van elkaars talenten.

... stimuleren we gezond leven

Positieve gezondheid werken we verder uit. Positieve gezondheid is een bredere kijk op gezondheid. Met die bredere benadering dragen we bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. Het stimuleren van gezond leven is ook belangrijk voor de mentale gezondheid.

Bij gezond leven en klimaatambitie hoort dat we openbaar vervoer, fietsen en lopen aanmoedigen. En inwoners stimuleren de auto vaker te laten staan. Ook gezonde voeding hoort bij gezond leven. We geven voorlichting over gezonde voeding. En we blijven inwoners wijzen op de nadelige gezondheidseffecten van roken, alcohol en drugs.

... zijn we er voor inwoners die niet (volledig) in hun eigen onderhoud kunnen voorzien

Leven in armoede heeft grote invloed op kinderen en volwassenen. Armoede is een belangrijke voorspeller voor inzet van zorg en ondersteuning; van gezondheid, onderwijs tot schuld.

Inwoners voor wie kansen niet vanzelfsprekend zijn, bieden we ondersteuning. Bijvoorbeeld door te helpen betekenisvol en betaald werk te vinden. We denken in mogelijkheden en kansen en gaan uit van talenten en kwaliteiten.

Dat doen we samen met lokale en regionale bedrijven.

Mensen die moeten rondkomen van een minimuminkomen, ondersteunen we. We maken armoedebeleid om armoede aan te pakken en te verzachten.

Bestaanszekerheid is een uitgangspunt. Bij de uitwerking van het armoedebeleid besteden we aandacht aan de energietransitie.

Organisaties als de Participatieraad, Quiet Hilvarenbeek en stichting Leer-geld betrekken we daarbij. Voor Quiet zoeken we een permanente ruimte. Ook kijken we naar landelijke experimenten. Zoals het experiment om een half jaar samen te wonen met behoud van uitkering.

We onderzoeken in samenwerking met lokale sociale ondernemingen de mogelijkheid van een lokale sociale werkcoöperatie.

... vangen we nieuwkomers met een status ruimhartig op en begeleiden we hen naar werk

Nieuwkomers moeten snel en volwaardig mee kunnen doen in de maatschappij. Dat is uitgangspunt van de nieuwe Inburgeringswet. Volwaardig is door de Nederlandse taal te leren én de mogelijkheid te bieden mee te doen. Bij voorkeur via betaald werk. Onze werkmakelaar, Ondernemend Hilvarenbeek en vrijwilligersorganisaties kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.

... zetten we cultuur in om onze maatschappelijke doelen te bereiken

Cultuur is van grote betekenis voor onze economie, het toerisme én de kwaliteit van leven. Cultuur zorgt voor een aantrekkelijke gemeente waar altijd iets te doen is. Voor inwoners en voor toeristen. Daarom zoeken we kansen om cultuur te verbinden met toerisme en erfgoed.

Ook in ander opzicht heeft cultuur een belangrijke verbindende waarde. Mensen ontmoeten elkaar bij activiteiten in de kernen. Cultuur gedijt vooral als mensen samen kijken, samen beleven en samen doen. Met als optelsom dat de verbeelding wordt aangesproken.

Cultuur is ook een prima middel om bewustwording te vergroten. En het blijkt een goede voedingsbodem te zijn voor een rijk en bloeiend verenigingsleven. Daarom willen we cultuuronderwijs een stevige impuls geven. En zo de trend keren van het dalend aantal kinderen dat muziek- en dansonderwijs volgt.

Cultuur kan ook op andere manieren meerwaarde hebben voor de gemeenschap. Zo vragen we organisatoren van grote(re) evenementen om een (financiële) bijdrage te leveren aan andere activiteiten. Of om jongeren stageplekken aan te bieden.

We zien een belangrijke rol voor de bibliotheek om maatschappelijke uitdagingen aan te gaan. Bijvoorbeeld om laaggeletterdheid te verminderen. Ook heeft de bibliotheek een functie als ontmoetingsplek, verbinder en de plek waar inwoners worden geholpen met vragen over digitale zaken. Hierdoor bevorderen we dat inwoners zichzelf kunnen redden.

... stimuleren we binnen- en buitensport

Sporten is van belang voor de gezondheid en de sociale contacten. En levert een wezenlijke bijdrage aan de leefbaarheid van onze kernen. De sportraad en de besturen van de diverse sportverenigingen zijn belangrijke gesprekspartners. De sportvoorzieningen in de kleine kernen en aan de noordkant van Hilvarenbeek zijn essentieel voor Hilvarenbeek. Het is belangrijk dat inwoners over goede en laagdrempelige sportfaciliteiten kunnen beschikken waar iedereen zich welkom voelt en thuis voelt. En waar iedereen mee kan en mag doen en erbij hoort.

... willen we dat subsidies zoveel mogelijk opleveren voor onze inwoners

We vragen onze professionele partners in het sociaal domein - denk bijvoorbeeld aan ContourdeTwern, MEE en Farent - om aan te geven hoe zij kunnen bijdragen aan onze maatschappelijke opgaven. En we willen daarop kunnen sturen. Daarom kiezen we in het sociaal domein voor een andere manier van subsidiëren. Voordat we subsidie verstrekken, kijken we wat de activiteiten opleveren waarvoor subsidie wordt aangevraagd.

Daarnaast kennen we de subsidies voor onze verenigingen. We waarderen verenigingen vanwege hun verbindende kracht. Zij vormen het 'cement' van onze samenleving. Alleen al om die reden zijn we daar zuinig op.

Wij staan voor

verantwoord en met respect omgaan met onze leef- en werkomgeving. Met mens en dier. Met energie en grondstoffen. En met het veranderende klimaat. Zodat we onze gemeente met een gerust hart kunnen nalaten aan volgende generaties.

Een duurzame, klimaatbestendige manier van leven is niet vrijblijvend. Dat kunnen we alleen samen realiseren. Als overheid geven we het goede voorbeeld. We stimuleren inwoners en ondernemers om dat voorbeeld te volgen. En waar dat kan, ondersteunen we dat.

We vertrouwen daarbij ook op de kracht van de samenleving.

Daarom

... nemen we maatregelen voor het klimaat

We gaan door met de actie Klimaatmakers. Daarmee maken we onze inwoners bewust dat de klimaatverandering gevolgen heeft voor hun omgeving. En we stimuleren hen met gerichte acties om ook zelf maatregelen te nemen.

We richten de buitenruimte zo in dat we zijn voorbereid op de verandering van het klimaat. We nemen maatregelen om hittestress, wateroverlast, fijnstof en droogte te voorkomen. Ook in regionaal verband werken we aan klimaatmaatregelen. In de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS) zijn de gebieden De Baars en Kattenberg aangewezen als zogenoemde energiehub. Een energiehub is een plaats waar zo efficiënt mogelijk wordt omgegaan met energie. Dat gebeurt door energieopwekkers, energieverbruikers en energieopslag samen te brengen.

Met de regio, provincie en waterschap stellen we een gebiedsopgave op voor deze gebieden. Voor De Baars is uitgangspunt dat er geen windmolens komen in het gebied van De Beekse Bergen. Windmolens langs de A58 vinden we acceptabel.

We kiezen voor een integrale benadering van de klimaatopgave. Biodiversiteit, natuur, water, landschap, dierenwelzijn, luchtkwaliteit en de rol van de agrarische sector maken daar deel van uit.

... stimuleren we inwoners om energie te besparen

Met positieve acties stimuleren we inwoners om te besparen op energieverbruik. Isoleren van huizen en 'zon op dak' krijgen prioriteit. We werken hiervoor samen met woonstichting Leystromen, energiecoöperatie Hilverstream en met de regio. Inwoners die de maatregelen niet zelf kunnen financieren, bieden we een helpende hand via financieringsregelingen (zoals een solidariteitslening). We nemen een sociale paragraaf op bij de uitwerking van de energietransitie.

... gaan we aan de slag met het Schone Lucht Akkoord

Met deelname aan het Schone Lucht Akkoord willen we belangrijke gezondheidswinst boeken. Zodat mensen langer, gezonder én met meer kwaliteit leven. Daarbij werken we samen met andere gemeenten, provincies en Rijk. We starten met voorlichting geven over houtstook en stookalerts. We maken inwoners bewust van de effecten van het stoken van hardhout. We stimuleren verantwoord stookgedrag dat bijdraagt aan een betere luchtkwaliteit. Daarnaast onderzoeken we of we de luchtkwaliteit in het buitengebied kunnen verbeteren en geuroverlast kunnen terugdringen. Dat onderzoek betrekken we bij het nieuwe landbouwbeleid.

... verduurzamen we bedrijventerreinen

Op bedrijventerreinen liggen kansen op het gebied van vergroening, hergebruik van materialen, biodiversiteit, mobiliteit en energie. We willen die kansen samen met de ondernemers benutten. We stimuleren ondernemers de daken van de bedrijven vol te leggen met zonnepanelen. En maatregelen te nemen om energie te besparen. De afspraken die we hierover gezamenlijk maken, leggen we vast in een Green Deal.

... kiezen we voor écht duurzame en gezonde landbouw

Geen verdere schaalvergroting maar de 'nieuwe boer' stimuleren. Agrariërs die willen omschakelen of verbreden naar een duurzaam bedrijf, bieden we de helpende hand. We staan ruimhartig tegenover stoppende boeren die aan de slag willen met alternatieve verdienmodellen. Investerings in landschap, diervriendelijkheid en diversiteit belonen we. We stellen een visie op landbouw op. Dat doen we samen met alle belanghebbenden.

... zien we afval als grondstof

Hoe hoger de kwaliteit van ingezameld huishoudelijk afval is, hoe meer afval gerecycled kan worden. Daarom stimuleren we inwoners om afval (nog) beter te scheiden. Zodat het afval hergebruikt kan worden als grondstof. En de hoeveelheid restafval beperkt blijft. Ook op de milieustraat willen we bereiken dat zoveel mogelijk ingezameld afval herbruikbaar is.

... stimuleren we natuuronderwijs

We ondersteunen natuurlessen voor kinderen en hun (groot)ouders. Natuur en de vrijheid om buiten te bewegen, zijn belangrijk voor kinderen. Met natuuronderwijs stimuleren we milieubewust gedrag en liefde voor de natuur. Nu én in de toekomst. Ook heeft natuur een gunstige invloed heeft op de totale ontwikkeling van kinderen. We nemen het idee over van jongeren om natuuronderwijs te combineren met klimaatonderwijs. Te beginnen bij de basisschool.

Wij staan voor

een toeristische en recreatieve gemeente met als kernwaarden natuur, groene ruimten, cultuur en erfgoed. We bieden ruimte voor ondernemerschap en nieuwe initiatieven die passen bij de grootte van onze gemeente.

We willen de werkgelegenheid stimuleren en de leefbaarheid vergroten. We profileren ons als toeristisch-recreatieve gemeente. We dragen onze historie uit en zijn zuinig op ons cultureel erfgoed. Culturele initiatieven en evenementen stimuleren we. Net zoals kleinschalige duurzame initiatieven voor plattelandsonwikkeling.

Daarom

... willen we mogelijkheden bieden aan kleinschalige, duurzame en arbeidsintensieve bedrijven

We ronden de uitbreiding van de bedrijventerreinen Mierbeek-Noord en Slibbroek-Noord af voor lokale bedrijven die willen uitbreiden of verplaatsen. Ruimte is schaars. En daarom kijken we naar manieren om het ruimtegebruik op onze bestaande bedrijventerreinen te optimaliseren. Voor kleinschalige initiatieven die passen in het buitengebied, zoeken we naar mogelijkheden op vrijkomende agrarische bedrijven (VAB-locaties).

... benutten we de mogelijkheden van plattelandsondernemingen

Ons buitengebied verandert in snel tempo. Door ontwikkelingen in de landbouw komen steeds meer gebouwen leeg te staan. Verrommeling in het buitengebied willen we tegengaan. Daarom slopen we overtollige gebouwen. We vinden het belangrijk dat vrijkomende agrarische bedrijven (VAB-locaties) een passende, nieuwe bestemming kunnen krijgen.

Daarom gaan we ondernemers actief informeren over de mogelijkheden van een plattelandsonderneming. En waar mogelijk zelfs stimuleren.

De provinciale verordening Ruimte geeft gemeenten de mogelijkheid om in het buitengebied bedrijven toe te staan die niet alleen agrarisch zijn. Ook ons bestemmingsplan Buitengebied maakt dit mogelijk. Voorwaarde is dat de activiteiten van deze bedrijven bijdragen aan de instandhouding en beleving van de kwaliteit van het gebied.

... stimuleren we toeristisch-recreatieve initiatieven

Toerisme en recreatie zijn belangrijke dragers van onze lokale economie. Vaak zijn het ook alternatieven voor agrarische bedrijven. Daarom ondersteunen we toeristisch-recreatieve initiatieven. Wel vinden we dat er meer duidelijkheid moet komen over het gewenste aantal en de maximale omvang van de nieuwe initiatieven. En dat plannen op elkaar afgestemd worden.

... zetten we ons in voor behoud van het winkelaanbod

Behoud van een kwalitatief en gevarieerd aanbod van winkels en horeca is in het belang van onze inwoners én bezoekers. Samen met de winkeliers en de horecaondernemers zetten we ons daarvoor in. Ieder vanuit onze eigen verantwoordelijkheid. We doen dat bijvoorbeeld via acties uit het Economisch Actieplan en de Centrumvisie.

In Hilvarenbeek willen we het winkelaanbod zoveel mogelijk concentreren in het centrumgebied. Voor de Aldi zoeken we een passende locatie met een goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid. In Diessen blijft het winkelaanbod voornamelijk geconcentreerd in de Kerkstraat, Julianastraat en directe omgeving.

... werken we mee aan kleinschalige huisvesting van arbeidsmigranten

We hebben een verantwoordelijkheid als het gaat om huisvesting van arbeidsmigranten. Die gaan we niet uit de weg. We stellen er wel voorwaarden aan. We hanteren een maximum van 50 bewoners per locatie en bieden duidelijkheid over het gewenste aantal locaties. Ook stellen we als voorwaarde dat arbeidsmigranten op een menswaardige manier kunnen wonen.

Wij staan voor

een samenleving waarin onze inwoners veilig zijn en zich veilig voelen.

Het gevoel van veiligheid is belangrijk voor een fijne leefomgeving. Mensen die zich veilig voelen, voelen zich ook vrijer om te bewegen, de deur uit te gaan, het buitengebied in te trekken en elkaar te ontmoeten. Strafbare zaken en overlast kunnen ernstige gevolgen hebben voor de samenleving. Wetten en regels zijn er dan ook om onze samenleving leefbaar te houden.

Daarom

... zorgen we voor veiligere straten en wegen

Het centrum van Hilvarenbeek maken we veiliger en toegankelijker voor langzaam verkeer. We zorgen voor veilige en goed begaanbare straten en stoepen in alle kernen. En we richten de straten zo in dat duidelijk is dat de auto te gast is en fietsers en voetgangers hoofdgebruiker zijn. We werken aan alternatieve routes voor landbouwverkeer. Dat verkeer hoeft dan niet meer door de kern Hilvarenbeek te rijden. Op termijn maken we het centrum autoluw. Bij de Hoge Zij van de Vrijthof gaan we een stapje verder. De Hoge Zij maken we autovrij.

... vervolgen we de aanpak van ondermijnende criminaliteit

Bij georganiseerde ondermijnende criminaliteit wordt gebruik gemaakt van legale structuren voor de uitvoering van criminele activiteiten. Voorbeelden daarvan zijn: hennepsteelt, mensenhandel, illegale hondenhandel, witwassen en vastgoedfraude. Bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit werken we samen met de gemeente Tilburg, de gemeente Oosterwijk, de politie en de Taskforce van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum.

... pakken we de criminaliteit en de overlast in het buitengebied aan

Daarbij zetten we boa's en handhaving in om criminele activiteiten in het buitengebied te voorkomen en te bestrijden. We treden op bij vermoedens van criminaliteit zoals afvaldumpingen. En we beboeten wildcrossen, vandalisme en stroperij.

... treden we handhavend op waar het nodig is

We blijven controleren op illegale bebouwing, (drugs)criminaliteit, verloedering en fraude. Ook richten we de aandacht op overlast van agrarische bedrijven en evenementen, illegale sloop van asbest en op bouw- en woningtoezicht.

... zorgen we voor een veilige fysieke en digitale omgeving

In ons veiligheidsbeleid besteden we extra aandacht aan veiligheid bij evenementen, brandveiligheid door bluswatervoorzieningen uit te bereiden en cybercrime.

... stimuleren we inwoners verdachte situaties te melden

We vergroten de bewustwording bij onze inwoners en stimuleren het gebruik van Meld Misdaad Anoniem.

Modern bestuur, invloedrijke inwoners

Wij staan voor

een daadkrachtig, actief en modern bestuur. Voor een betrokken gemeente die deskundig en tijdig inspeelt op vragen van inwoners en ondernemers. En die inwoners meer invloed geeft op zaken die hen direct aangaan.

Onze samenleving verandert. De gemeente en de politiek veranderen mee. We kennen de kracht van onze samenleving. Die willen we volop benutten. Door ruimte te geven aan initiatieven van inwoners en organisaties. En door actieve betrokkenheid te stimuleren.

Bijvoorbeeld door nieuwe manieren te introduceren waarop inwoners invloed kunnen uitoefenen. Daarbij gaan we als gemeenteraad onze verantwoordelijkheid niet uit de weg. En nemen we besluiten nadat we alle belangen tegen elkaar hebben afgewogen.

Daarom

... stimuleren we initiatieven vanuit de samenleving

De 'kracht van samen' is al jaren voelbaar in onze samenleving. We zagen - en zien - op veel plaatsen initiatieven ontstaan. Voorbeelden daarvan zijn de coöperaties in de kernen, Tussenheid, Hilverstroom, groenonderhoud in beheer bij buurten, samen bouwen. We stimuleren dit soort initiatieven. En waar het kan, ondersteunen we ze. De gemeente stelt zich daarbij steeds vaker op als partner dan als regisseur.

... stimuleren we actieve betrokkenheid van inwoners

Het inwonerspanel en de kinderraad hebben hun meerwaarde bewezen de afgelopen jaren. Daarom gaan we door met deze - en andere - bestaande manieren om inwoners te betrekken. We introduceren ook nieuwe manieren. We onderzoeken met de jongeren hoe we hen een stem kunnen geven en eerder, beter en meer bij beleid en besluiten kunnen betrekken.

Om de betrokkenheid van inwoners bij de politiek te vergroten, maken we het werk van de gemeenteraad zichtbaarder.

... stellen we een democratiseringsagenda op

In de democratiseringsagenda maken we afspraken hoe en wanneer we inwoners willen betrekken bij beleid en besluiten. We denken dan aan nieuwe vormen zoals uitdaagrecht, stimuleren en ondersteunen van burgerinitiatieven, burgerberaden en een burgerbegroting. Daarnaast zetten we vaker het inwonerspanel in. Ook benutten we andere digitale mogelijkheden om inwoners eerder mee te laten praten over ontwikkelingen die gaan over hun omgeving.

We benoemen een portefeuillehouder democratische vernieuwing om de afspraken uit te werken, aan te jagen en te bewaken.

... werken we voortdurend aan verbetering van onze dienstverlening

Een klantvriendelijke houding en in één keer goed. Dat is ons doel. We vereenvoudigen en bekorten procedures waar dat kan. We breiden onze digitale dienstverlening verder uit. Inwoners die digitaal niet zo vaardig zijn, benaderen we op een andere manier. Er blijft ruimte voor persoonlijk contact.

Ook een heldere communicatie en duidelijkheid over wat initiatiefnemers kunnen verwachten, vinden we belangrijk. Aandachtpunten voor een betere dienstverlening zijn: snelheid van handelen, dienstbaarheid, positieve instelling naar de inwoners.

Er wordt een nulmeting uitgevoerd met betrekking tot het huidige niveau van de gemeentelijke dienstverlening waarbij wordt gefocust op: klantvriendelijkheid, doorlooptijden van processen en slagvaardigheid. Aan de hand van de gemeten resultaten wordt een verbeterplan opgesteld met SMART-omschreven doelstellingen om het niveau van de gemeentelijke dienstverlening op een hoger niveau te krijgen met betrekking tot klantvriendelijkheid, doorlooptijden van processen en slagvaardigheid. De uitvoering van dit verbeterplan wordt periodiek geëvalueerd en gepresenteerd aan de gemeenteraad.

Er wordt een koppeling gemaakt naar de bestaande intergemeentelijke GHO-samenwerking om op deze manier optimaal gebruik te maken van elkaars kennis en kunde teneinde te komen tot een verbetering van de dienstverlening.

... bouwen we de regionale samenwerking verder uit

Al een aantal jaren werken we intensief samen met Goirle en Oisterwijk. Ook zitten we in een aantal regionale samenwerkingsverbanden. Hierdoor kunnen we efficiënter werken en kosten besparen. En zijn we als kleine gemeente minder kwetsbaar. De samenwerking moet leiden tot meer kwaliteit. Samenwerking biedt ook kansen, bijvoorbeeld voor loopbaantrajecten en uitwisseling van personeel. We bouwen die samenwerking verder uit. Uitgangspunten daarbij zijn: kleinschalig, overzichtelijk en efficiënt. Ander belangrijk uitgangspunt is dat we als gemeente zelfstandig blijven.

Daarnaast verbeteren we de banden met de omliggende regio's als de Belgische Kempen, Nederlandse Kempen, Eindhoven en omgeving, die mede als economische motor voor ons gebied functioneren. Hilvarenbeek is een Kempische grensgemeente zonder samenwerking met Kempengemeenten in België en Nederland. Terwijl juist daar de natuur- en landbouwopgaven liggen.

Duurzaam financieel evenwicht

Wij staan voor

een solide en duurzaam financieel beleid. Tegenover structurele uitgaven staan structurele inkomsten.

Dit samenlevingsakkoord gaat over de ambities en wensen voor de bestuursperiode 2022 - 2026. Voor veel van deze ambities is geld nodig. Onze financiële situatie houdt door de bezuinigingen van het Rijk niet over, maar is in vergelijking met veel gemeenten niet slecht. Dat willen we graag zo houden. Maar dat gaat niet vanzelf.

Daarom

... zijn we zuinig maar wel met ambitie

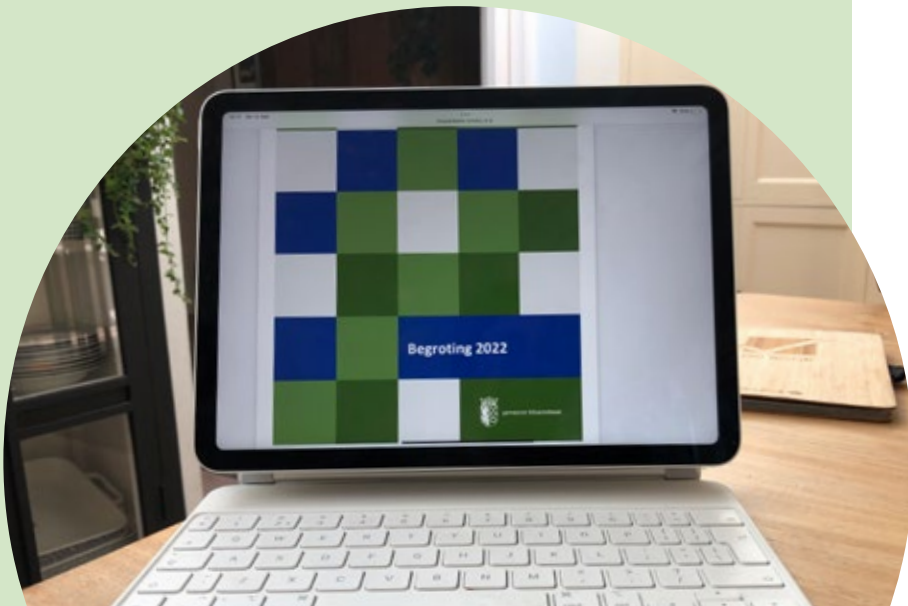
Onze financiële basis moet op orde zijn. Daarbij hoort een duurzaam financieel beleid. Met een meerjarenbegroting waarin inkomsten en uitgaven reëel en structureel met elkaar in evenwicht zijn.

Dit betekent dat minimaal het eerstvolgende begrotingsjaar of het laatste begrotingsjaar uit het meerjarenoverzicht structureel sluitend moet zijn.

Bij het waarmaken van onze ambities is het uitgangspunt dat er vooraf financiële ruimte voor moet zijn. Of gecreëerd wordt. Mogelijk kan niet alles tegelijkertijd en moeten we een volgorde aanbrenge in de doelen die we willen bereiken. Dat betekent dat we aan de samenleving voorleggen welke keuzen we willen maken. En of een meer dan trendmatige verhoging van de ozb een optie is als dat nodig is om belangrijke voorzieningen te realiseren of in stand te houden. Ons uitgangspunt is steeds dat de sterkste schouders de sterkste lasten dragen.

... maken we ons sterk voor onze financiële belangen

Het Rijk wil de zogenoemde 'algemene uitkering uit het gemeentefonds' op een andere manier gaan verdelen. Een manier die in het nadeel is van kleine gemeenten. De algemene uitkering is onze belangrijkste inkomstenbron. Daarom hebben we ons samen met andere kleine, krachtige gemeenten verenigd in de K80. De K80 heeft het kabinet opgeroepen haar te zien als volwaardige gesprekspartner en in ieder geval het gesprek aan te gaan over eerlijke en betere gemeentefinanciën. Ook de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) ziet dit probleem en heeft haar zorgen hierover geuit bij de Tweede Kamer.

... hebben we oog voor onze financiële kwetsbaarheid

De hoogte van het gemeentefonds is gekoppeld aan de uitgaven van het Rijk en wordt tweemaal per jaar bijgesteld. De eerstvolgende keer is in juni. Een voorzichtige, voorlopige indicatie is dat de bijstelling voor onze gemeente positief uitvalt. De hoge inflatie - die ook voor het Rijk kostenverhogend werkt - en de extra kosten vanwege de oorlog in Oekraïne, kunnen leiden tot verhoging van het gemeentefonds. Het kan echter ook zijn dat het Rijk andere keuzes maakt en bijvoorbeeld uitgaven opnieuw prioriteert. Het lijkt er nu op dat we door maatregelen uit het regeerakkoord vanaf 2026 fors minder geld ontvangen van het Rijk dan de jaren ervoor. Dit maakt het lastiger om structurele langetermijnguitgaven te begroten.

... vragen we het college onze ambities te verwerken in de meerjarenbegroting

Het uitgangspunt is dat de uitgaven en inkomsten in de meerjarenbegroting structureel en reëel met elkaar in evenwicht zijn. Is het nodig om keuzes te maken om dat evenwicht te bereiken, dan vragen we het college om deze keuzes tijdig aan de gemeenteraad voor te leggen. Samen met een gedegen financiële onderbouwing. Want een duurzaam financieel beleid is én blijft het uitgangspunt.

In onze gemeente werken veel inwoners samen. Dat zien wij terug in al die initiatieven die uit de samenleving komen. Samenwerking is dan ook ons uitgangspunt. Met de inwoners van onze zes kernen. Met ondernemers, coöperaties en verenigingen. Met de andere partijen in de raad en met het college. Want samen maken we elkaar sterker.

We gaan met elkaar in gesprek, luisteren naar elkaars ideeën en wensen, en bedenken samen oplossingen. Iedereen mag meedenken en meedoen. Goede voorstellen omarmen we. Er is veel ruimte voor een open gesprek met de samenleving en een open politiek debat. Daarbij past geen dichtgetimmerd akkoord, maar een akkoord op hoofdlijnen. Een akkoord waarin we voor de belangrijke thema's vertellen wat we willen bereiken. Maar waarin ook ruimte is voor nieuwe voorstellen. En voor ideeën hoe we onze doelen gaan bereiken.

Want alleen mét elkaar komen we tot de beste resultaten. En zo kunnen we ervoor zorgen dat samen écht van iedereen is!

Vastgesteld in de vergadering
van de gemeenteraad van Hilvarenbeek
op 16 juni 2022